

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové, soudkyně Mgr. Evy Šonkové a soudce Mgr. Tomáše Kocourka, Ph.D. v právní věci žalobce: **G. M.**, zast. JUDr. Matějem Šedivým, advokátem se sídlem Václavské náměstí 21, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra, Odbor azylové a migrační politiky**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 1. 2022, č. j. OAM-428/ZA-ZA11-ZA10-2021, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 19. 9. 2022, č. j. 32 Az 1/2022-46,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce požádal o mezinárodní ochranu. Rozhodnutím žalovaného ze dne 7. 1. 2022, č. j. OAM 428/ZA-ZA11-ZA10-2021 (dále jen „napadené rozhodnutí“) bylo rozhodnuto, že se žalobci neuděluje mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a ani § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, v rozhodném znění (dále jen „zákon o azylu“).

[2] Žalobce ve správní žalobě uvedl, že je v zemi původu ohrožen, protože v České republice prezentoval své postoje proti současnému politickému režimu v Rusku (podporoval protikorupční snažení opozičního předáka N., kterému opakovaně odeslal finanční příspěvek) a také mu hrozí nebezpečí z důvodu jeho sexuální orientace. V této souvislosti popsal incidenty z roku 2012 a z roku 2019, kdy se stal obětí napadení. Žalobce měl napadené rozhodnutí za nezákonné a nepřezkoumatelné. Při vypořádání jeho žádosti mělo být nejprve posouzeno postavení homosexuálů v domovském státě, přičemž z provedeného dokazování plyne, že jsou příslušníci LGBT komunity na území Ruské federace diskriminováni. Následně měla být posouzena otázka, zdali je žalobce skutečně homosexuál, a poté měla být posouzena relevance jeho obav. Za předpokladu, že je žalobce homosexuál, a pokud je tato orientace v Rusku tolerována jen za podmínek, je-li skrývána, tak nelze po žalobci spravedlivě požadovat, aby se styděl a aktivně ji maskoval. K závěru žalovaného, že jsou obavy žalobce spekulativní, dodal, že doložil lékařskou dokumentaci,

ze které vyplývá, že při pobytu v domovském státě čelil pronásledování a utrpěl újmu na zdraví.

[3] Krajský soud v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“) žalobu proti napadenému rozhodnutí zamítl rozsudkem ze dne 19. 9. 2022, č. j. 32 Az 1/2022-46 (dále jen „napadený rozsudek“). Z rozhodných skutečností, které soud v přezkumném řízení ověřil, neplyne, že by žalobce mohl mít důvodnou obavu z pronásledování pro uplatňování politických práv a svobod podle § 12 písm. a) zákona o azylu, ani pro některý z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu. Krajský soud vycházel ze zjištění žalovaného, který nezpochybňoval, že je žalobce homosexuál, neboť důvodnost podané žádosti posuzoval právě na základě této informace. Pokud byl žalobce v souvislosti se svou sexuální orientací ve vlasti dvakrát fyzicky napaden, dospěl krajský soud k závěru, že se jednalo o dva ojedinělé incidenty, které spolu nijak nesouvisely. Žalobce nebyl v zemi svého původu pronásledován z důvodu své odlišné sexuální orientace a tato obava není důvodná ani v případě jeho návratu do vlasti. Krajský soud neshledal v postupu žalovaného žádné pochybení, a proto také souhlasil s jeho závěrem, že v případě žalobce se jedná o účelovou žádost, jejímž cílem byla legalizace pobytu na území České republiky. K udělení azylu podle § 13 zákona o azylu nebyl v případě žalobce shledán zákonný podklad, neboť není rodinným příslušníkem azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14 téhož zákona. Krajský soud neshledal ani důvody, které by odůvodňovaly poskytnutí doplňkové ochrany podle § 14a nebo § 14b zákona o azylu.

[4] Žalobce (dále též „stěžovatel“) napadá rozsudek krajského soudu kasační stížností, jejíž důvody podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), požaduje jej zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení. Konkrétně pak poukazuje na pochybení, jichž se dopustil žalovaný.

[5] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti popírá její opodstatněnost. Upozorňuje, že kasační stížnost je opakováním žalobních důvodů; proto poukazuje na své vyjádření k žalobě. Zejména zdůrazňuje, že stěžovatel požádal o azyl až v roce 2021, ač v České republice pobýval od roku 2013 a do Ruska se v mezidobí opakovaně vracel. Žádost o azyl tedy zjevně souvisela s pozbytím pobytového oprávnění. Žalovaný proto navrhuje, aby kasační soud podanou kasační stížnost odmítl nebo zamítl.

[6] Kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou a řádně zastoupenou. Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval její přípustností. Kasační stížnost je opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví (§ 102 s. ř. s.). Aby vůbec byla kasační stížnost způsobilá k projednání, musí kvalifikovaným způsobem zpochybňovat rozhodnutí krajského soudu, proti němuž byla podána, a nikoli nějaký jiný akt (být třeba i věcně související s napadeným rozhodnutím krajského soudu nebo mu předcházející). Nepostačuje, je-li kasační stížnost pouhým opakováním žalobních námitek, tím spíše, je-li doslovné. V takovém případě je nutným důsledkem odpovídajícím zákonné úpravě institutu kasační stížnosti, jejímu účelu i dosavadní rozhodovací praxi Nejvyššího správního soudu, její odmítnutí.

[7] Například v usnesení ze dne 30. 6. 2020, č. j. 10 As 181/2019-63, č. 4051/2020 Sb. NSS, Nejvyšší správní soud uvedl, že „kasační stížnost, která beze změny opakuje žalobní

pokračování

tvrzení a nijak nereaguje na argumentaci krajského soudu, neobsahuje důvody podle § 103 s. ř. s., a bude proto jako nepřipustná odmítnuta (§ 104 odst. 4 s. ř. s.) [...]V kasačním řízení je stanoveno povinné zastoupení advokátem především proto, aby kasační stížnosti byly sepsány právním profesionálem a byly argumentačně na úrovni. (...) smyslem bylo umožnit v kasačním řízení pokud možno kvalifikovanou polemiku s argumentací krajského soudu. Tato polemika může být méně nebo více zdařilá; vždy však musí být z textu kasační stížnosti patrná alespoň nějaká snaha o to, reagovat na konkrétní závěry krajského soudu, zdůraznit příslušnou judikaturu a přesvědčivě prezentovat ty žalobní argumenty, které žalobce pokládá za nejpádnější. V každém případě musí být z kasační stížnosti patrné alespoň to, že advokát napadený rozsudek četl. Obdobně již v rozsudku ze dne 26. 10. 2007, č. j. 8 Afs 106/2006 - 58: „Uvedení konkrétních stížných námitek přitom nelze nahradit zopakováním námitek uplatněných v odvolání nebo v žalobě, neboť odvolací a žalobní námítky směřovaly proti jiným rozhodnutím, než je rozhodnutí přezkoumávané Nejvyšším správním soudem.“ Kasační přezkum je možný jen v rozsahu, v jakém k tomu stěžovatel svou formulací kasačních námitek vytvoří prostor. Řízení o kasační stížnosti před Nejvyšším správním soudem nemůže být „jakýmsi druhým pokusem ještě jednou a z pohledu stěžovatele lépe uvážit o tomtéž“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 7. 2019, č. j. 1 Afs 44/2019-41). Podobně v usnesení ze dne 5. 11. 2020, č. j. 7 Ads 243/2020-14, Nejvyšší správní soud při odmítnutí kasační stížnosti pro nepřipustnost poukázal na „extrémní shodu“ kasační stížnosti se správní žalobou: „Stěžovatelka (resp. její advokát) převzala slovo od slova argumentaci obsaženou v žalobě proti rozhodnutí žalovaného. V dokumentu učinila pouze „kosmetické úpravy“ tak, aby ze žaloby učinila kasační stížnost.“

[8] Tak je tomu i v případě nyní posuzované kasační stížnosti. Při porovnání žaloby podané ke krajskému soudu a kasační stížnosti jsou rozdíly v obou dokumentech minimální, text žaloby byl doplněn pouze o údaje naplňující formální náležitosti kasační stížnosti.

[9] Konkrétně stěžovatel identifikoval v bodě I. kasační stížnosti napadené rozhodnutí, a napadený rozsudek. Důvody, pro které kasační stížnost podává, uvedl v odst. 1 bodu II. odkazem na zákonná ustanovení a jejich text. Následně doslovně převzal do kasační stížnosti text žaloby polemizující s napadeným rozhodnutím. Nereagoval cíleně na rozsudek krajského soudu a v něm obsaženou argumentaci. Provedl pouze formální úpravu, když označení žalobce pozměnil na stěžovatele. V závěru II. bodu kasační stížnosti stěžovatel pouze nad rámec zopakování textu žaloby uvedl, že: „krajský soud adoptoval chyby uvedené již v rozhodnutí žalovaného správního orgánu a nijak nezohlednil, že stěžovateli brozí v domovském státě pronásledování z důvodu jeho sexuální orientace, protože jeho rozhodnutí neodpovídá skutečnému stavu věci“.

[10] Obecně vzato je přípustné převzít do kasační stížnosti argumentaci žaloby. To přichází v úvahu, např. pokud je rozhodnutí krajského soudu nepřezkoumatelné, protože se krajský soud s žalobní argumentací ve svém rozhodnutí nevypořádal (srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 3. 2021, č. j. 1 Afs 273/2019-50). V tomto případě se však krajský soud žalobními námitkami stěžovatele dostatečně zabýval, byť je vyhodnotil jinak, než by si stěžovatel přál. Nešlo o situaci, kdy by krajský soud mechanicky převzal text žalovaného. Krajský soud důkladně vysvětlil úvahy, jimiž se řídil při hodnocení listin obsažených ve správním spise, i závěr o skutkovém stavu, z něhož vycházel. Vysvětlil

právní posouzení a použití konkrétních ustanovení zákona o azylu; z napadeného rozsudku je rovněž zřejmé, z jakého důvodu nepovažoval krajský soud právní argumentaci stěžovatele uplatněnou v žalobě za důvodnou. Proti úvahám krajského soudu stěžovatel nijak nebrojí.

[11] Současně nebyl ani důvod k tomu, aby Nejvyšší správní soud hleděl na kasační stížnost jako na podání trpící vadami, které by byl povinen odstraňovat podle § 109 odst. 1 s. ř. s. Toto ustanovení má zajistit doplnění kasačních důvodů zejména u těch kasačních stížností, které neobsahují žádnou argumentaci a spíše jen ohlašují úmysl uplatnit k výzvě soudu konkrétní kasační důvody. Takový postup by byl namíste vůči stěžovateli prvnímu podání ze dne 1. 11. 2022, pokud by je sám nedoplnil podáním ze dne 12. 12. 2022. Postup podle § 109 odst. 1 s. ř. s. však není určen k tomu, aby soud, který obdrží strukturované podání mající rámcovou podobu zdůvodněné kasační stížnosti, pedagogicky vedl právního profesionála zastupujícího stěžovatele v kasačním řízení, upozorňoval jej na smysl kasační stížnosti (který je zřejmý ze zákona) a nabádal jej k vylepšení jeho argumentace.

[12] Nejvyšší správní soud považuje za nezbytné připomenout, že v řízení před soudem, které je založeno na dispoziční zásadě, je rozsah soudního přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí předurčen konkrétností formulovaných žalobních námitek (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), které tak zásadně ovlivňují „šanci na úspěch“ žaloby (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, č. 2162/2011 Sb. NSS nebo ze dne 30. 6. 2010, č. j. 1 Afs 14/2010-78). To platí stejně tak o žalobním řízení před krajským soudem, jako v řízení o kasační stížnosti před Nejvyšším správním soudem.

[13] V kasační stížnosti tedy nebyly uplatněny žádné skutečné kasační důvody. Kasační stížnost fakticky míří proti rozhodovacím důvodům žalovaného správního orgánu. Z výše uvedeného vyplývá, že taková kasační stížnost je podle § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřipustná, neboť se opírá jen o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103 s. ř. s.

[14] Nejvyšší správní soud proto odmítl kasační stížnost jako nepřipustnou [§ 46 odst. 1 písm. d) a § 120 s. ř. s.].

[15] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 3 věty první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť kasační stížnost byla odmítnuta.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. dubna 2023

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu